

KĀ PANĀKT, LAI MANUS RAKSTUS PUBLICĒ VĒL UN VĒL?

Aija Kažoka, žurnāla "Medicus Bonus" redaktore,
RSU Komunikācijas un multimediju programmas
doktorante

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

VITA BREVIS ARS LONGA

Vai man to vispār vajag?

- PAR KO rakstīt?
- KAM un KUR rakstīt?
- KĀ rakstīt?

Kas tas tāds DISKURSS un kāpēc par to būtu kas jāzina?

Diskursa formulējums

- 1) Abstraktākā nozīmē diskurss attiecas uz valodas lietojumu kā uz **sociālu praksi**.
- 2) Diskurss saprotams kā **noteiktas jomas iekšienē** lietots valodas veids.
- 3) Viskonkrētākais diskurss lietots kā **lietvārds** (šis vai tas diskurss) attiecībā uz runāšanas veidu, kas piešķir nozīmi dzīves pieredzei noteiktā pozīcijā.

Normens Ferklafs (Norman Fairclough), kritiskās diskursa analīzes pamatlicējs.

Diskursa teorijas pēta varas pielietošanu

- ‘Varas izmantošana un varas valodas lietošana var tikt labprātīgi akceptēta. Tāda tā ir ārsta un pacienta diskursa kontekstā, kurā ārsta īpašo subjektīvo pozīciju balsta viņa autoritāte un piederība grupai ar atbilstošu simbolisko kapitālu.’

Marianne Jørgensen and Louise Phillips “Discourse Analysis as Theory and Method”

- “Vara nosakāma nevis kā indivīda vara, bet arī kā “sociālās pozīcijas vara.”

Teuns van Deiks

Parunāsim par ārsta un ārstniecības personas varu!

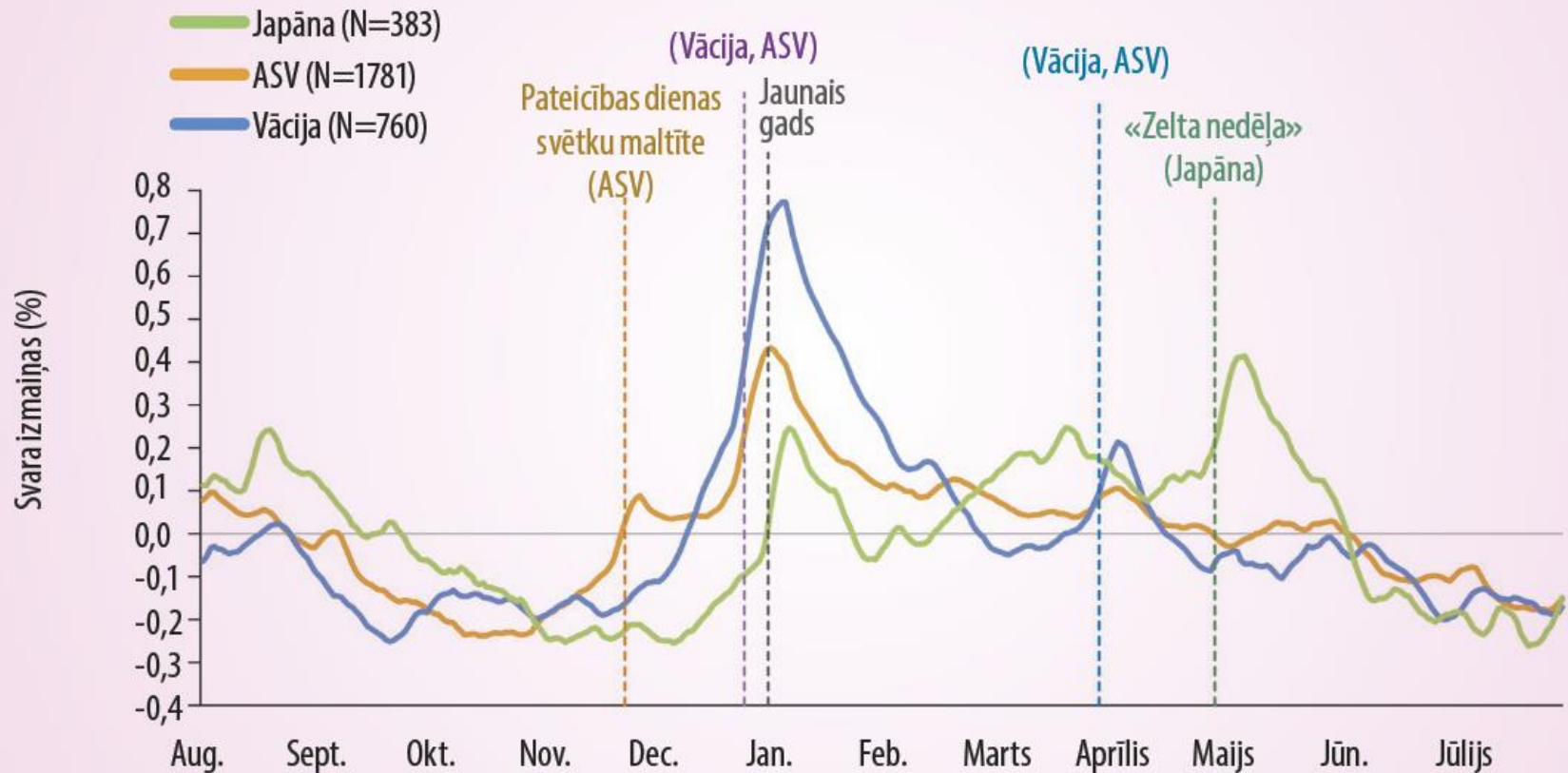
Ārsta – pacienta diskurss

- Sociālā asimetrija starp ārstu un pacientu var izpausties dzimumu lomās
- Disbalanss informācijas apmaiņā
- Iejušanās “dieva lomā”
- Uzrunas formu lietojums
- “Biomedicīniskā balss”
- Ironijas lietojums u.c.

Kā noķert gaisā tēmu?

- “Cilvēciskā” pieeja
- “Zinātniskā” pieeja

Svara svārstības viena gada laikā

Tēma rokā! Kur publicēsim?

- Izdevumā speciālistiem vai pacientiem?
- Sieviešu vai veselības žurnālā?
- Varbūt tomēr internetā?

Izpētām objektu!

- Tematika un intonācija
- Rubrikas
- Pēdējā laikā apskatīto tēmu loks

Dodam par sevi ziņu!

- Ierasties vizītē, rakstīt vai zvanīt?
- Varbūt tomēr intervija?

Uzzīmēsim laba komunikatora portretu!

Labam runātājam un rakstītājam piemīt:

- atklātība;
- prasme savīt objektivitāti ar subjektivitāti;
- humora izjūta;
- bagāta valoda.

Neiztrūkst zināšanas par tēmu!

Ko sagaida redaktors?

- Rakstu nevis tekstu
- Informāciju nevis ūdeņainas pārdomas
- Struktūru nevis blāķi
- Faktus nevis pašradītus apgalvojumus

Kaut minimālu priekšstatu par latviešu valodu!

Ar ko sākt?

- Negaidi mūzu!
- Izdomā plānu
- Ievada populēšanu atstāj kā pēdējo
- Uzraksti vairākus virsrakstus

Virsraksta izveide

- Īss, kodolīgs, uzrunājošs, nepārprotams
- Paskaidrojošs apakšvirsraksts, ja galvenais virsraksts ir ar pārnestu nozīmi

levads jeb līds

- Izskaidrojam, kāpēc turpmāk rakstītais ir aktuāli tieši šobrīd.
- Uzrunājam un ieintriģējām lasītāju.
- Precīzi iezīmējam raksta robežas.

Apakšvirsraksti un informācija kastēs

- Puzles jeb lauznīša princips
- Ērti gan lasītājam, gan rakstītājam
- Vizuālais efekts – mākslinieks labi var samaketēt tikai labu rakstu!

Pārbaudi savu rakstu!

- Izlasi balsī
- Iedod izlasīt draugam

LAI VEICAS!

PALDIES PAR UZMANĪBU!